پاسخ رشد و عملکرد تولیدی جوجه‌های گوشتی تحت تنش گرمایی به افزودن اسانس مرزه خوزستانی(Satureja khuzistanica) به آب آشامیدنی

رضا پرور[۱]، حشمت‌اله خسروی‌نیا[۱] *، آرش آذرفر[۱] و حسن نوروزیان[۲]

۱- به ترتیب دانش آموخته‌ی کارشناسی ارشد، دانشیار.، استادیار گروه علوم دامی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه لرستان

۲- استادیار دانشکده دامپزشکی دانشگاه لرستان

*نویسنده مسئول؛ khosravi_fafa@yahoo.com

چکیده

این مطالعه به منظور بررسی تاثیر افزودن سطوح مختلف اسانس گیاه مرزه خوزستانی به آب آشامیدنی بر عملکرد مرغ گوشتی با استفاده از ۷۲۰ قطعه جوجه یک روزه سویه آرین انجام گرفت. آزمایش در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با شش تیمار، هر یک با ٦ تکرار (شامل ۲۰جوجه نر و ماده) برای مدت ٤۲ روز اجرا شد. تیمار های آزمایشی شا مل دو تیمار شاهد منفی (آب معمولی بدون هیچ گونه افزودنی)، و شاهد مثبت (آب حاوی ۵۰۰ ppm ماده امولسیفایر توئین) و چهار تیمار آب حاوی مقادیر ۲۰۰، ۳۰۰، ٤۰۰ و ۵۰۰ ppm اسانس مرزه بود. در طی آزمایش جوجه ها دسترسی آزاد به آب و خوراک داشتند. دمای محیط پروش مرغ ها در ۳ هفته‌ی پایانی به طور متوسط٤ تا ٦ درجه سانتی گراد بالاتر از دماهای توصیه شده برای پرورش مرغ گوشتی بود. اضافه کردن اسانس مرزه خوزستانی به آب آشامیدنی در سطوح بالاتر از ppm ۲۰۰ باعث کاهش معنی‌داری در افزایش وزن روزانه[۱۳۸] در دوره زمانی ۳۵-۲۸ روزگی شد ($P<0.05$). با این وجود میانگین افزایش وزن روزانه در جوجه‌های تحت تیمار، در تمام گروه‌ها تفاوتی با گروه کنترل نداشت ($P>0.05$). میانگین خوراک مصرفی[۱۳۹] در تیمارهای آب حاوی اسانس مرزه در دوره زمانی ١٤-۷ روزگی کاهش یافت اما در فاصله زمانی ٤۲-۳۵ روزگی افزایش نشان داد ($P<0.05$). در کل دوره پرورش (٤۲-۱روزگی) تفاوت معنی‌داری در خوراک مصرفی جوجه‌های دریافت‌کننده اسانس مرزه و گروه کنترل مشاهده نشد ($P>0.05$). نتیجه نهایی این بود که افزودن سطوح مختلف اسانس مرزه به آب آشامیدنی مرغ تاثیر مثبت بر عملکرد مرغ در شرایط تنش گرمایی ندارد.

واژه‌های کلیدی: مرزه خوزستانی- افزایش وزن روزانه- خوراک‌مصرفی- مرغ گوشتی

مقدمه

با وضع قانون برای حذف آنتی بیوتیک ها از جیره غذایی طیور، تلاش های گسترده ای برای پیداکردن مواد جایگزین آنتی بیوتیک در جریان است. عصاره های گیاهی به علت داشتن خواص درمانی مطلوب، تحریک مصرف غذا و فعالیت های ضد میکروبی و آنتی اکسیدانی از جمله گزینه های مهم برای جایگزینی آنتی بیوتیک ها هستند (٦). در شرایط تنش گرمایی، بدلیل کاهش اشتها میزان مصرف غذا و به تبع آن افزایش وزن روزانه مرغ کاهش می یابد. تغذیه در حالت استرس گرمایی از موارد تحقیقاتی می باشد که اکنون بیشتر از گذشته مورد نظر است، تاکنون از مواد افزودنی خوراکی زیادی در جیره مرغ برای کاهش استرس گرمایی استفاده شده است. در حال حاضر افزودنی‌های گیاهی با اضافه‌شدن به خوراک یا آب به عنوان یک راهکار در جلوگیری از استرس گرمایی مورد توجه قرار گرفته‌اند. مرزه خوزستانی از جمله گیاهان دارویی است که افزودن اسانس آن به آب آشامیدنی تا

[138] daily weight gain
[139] Feed intake